

Broj:03/02-234/2014
Sarajevo, 11.03.2014. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- **Predstavnički /Zastupnički dom**
gosp. Tomo Vidović, potpredsjedavajući
- **Dom naroda –**
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI - ZASTUPNIČKI DOM
SARAJEVO

PRIMLJENO: 12-03-2014				
Organizac. Jedinica	Klasif. grupa	Broj i godina	Vrijednost	Priloga
01-	17-	343/14		13X

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
DOM NARODA
SARAJEVO

Primljeno: 12-03-2014			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02-	17-	343/14	10X

Poštovani,

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je na nastavku 101. sjednice, održanom 06.03.2014. godine, donijela Odluku o donošenju Programa prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U skladu sa članom 114. stav 1. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 66/13), radi razmatranja i davanja saglasnosti, dostavljam PROGRAM PRESTRUKTURIRANJA ELEKTROENERGETSKOG SEKTORA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE.

S poštovanjem,

PREMIJER
Nermin Nikšić

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine

Program o prestrukturiranju
elektroenergetskog sektora u Federaciji BiH

Februar 2014. godine

Program o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u Federaciji BiH

Uvod

Bosna i Hercegovina je potpisnik Ugovora o uspostavi Energetske zajednice (*The Energy Community Treaty*) koji je nasnazi od 1. jula 2006. godine. Time je preuzeta obaveza preuzimanja i implementacije pravne stečevine Europske unije koja se, između ostalog, odnosi na tržište električne energije. Ovim ugovorom strane su se obavezale da između sebe uspostave zajedničko tržište električne energije koje će funkcionirati po standardima tržišta energije u Europskoj uniji sa kojim će se u konačnici integrirati. Na taj način biće kreirano najveće interno tržište zaelektričnu energiju na svijetu.

Osnovni cilj energetske zajednice, sa aspekta tržišta električne energije, je kreiranje stabilnog i jedinstvenog regulatornog okvira i tržišnog prostora koji obezbjeđuje pouzdano snabdijevanje električnom energijom i može privući investicije u sektore.

U 2011. godini pravna stečevina EU za članice energetske zajednice je proširena dijelom EU propisa koji sačinjavaju tzv. „Treći energetske paket“, koji su postali pravno obavezujući i za ugovorne strane Energetske zajednice, uz rok za transpoziciju u domaće zakonodavstvo i implementaciju u praksi do 1. januara 2015. godine.

Sa aspekta obaveza elektroprivrednih preduzeća u BiH i uspostave tržišta električne energije, najvažnija je Direktiva 2009/72/EC o zajedničkim pravilima unutrašnjeg tržišta električne energije od 13. jula 2009. Ova Direktiva utvrđuje zajednička pravila za proizvodnju, prenos, distribuciju i snabdijevanje električnom energijom, koja uključuju odredbe za zaštitu potrošača, sa ciljem da se poboljšaju i integrišu konkurentna tržišta za električnu energiju. Ona utvrđuje pravila koja se odnose na organizaciju i funkcionisanje elektroenergetskog sektora, pitanje razdvajanja mrežnih djelatnosti, otvoren pristup tržištu, uslove i postupke koji se primjenjuju pri raspisivanju tendera i izdavanju energetske dozvole, te na rad prenosnog i distributivnog sistema. Njom se takođe utvrđuju obaveze u pogledu univerzalnih usluga i prava potrošača električne energije, kao i pojašnjavaju obaveze u vezi konkurencije, kao i uloga regulatornih tijela.

Zakon o električnoj energiji u FBiH („Službene novine Federacije BiH” br. 66) stupio je na snagu 05.09.2013. godine. Zakon donosi značajan obim promjena i novih rješenja u odnosu na prethodni zakon. Pri tome je najvažniji uticajni faktor bila obaveza usklađivanja zakonodavnog okvira u BiH sa pravnom stečevinom EU, a na osnovu Ugovora o energetske zajednice, kao i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Zakonom o električnoj energiji utvrđeno je da će prestrukturiranje postojećih elektroprivrednih preduzeća biti izvršeno u skladu s Programom o prestrukturiranju

elektroenergetskog sektora u Federaciji BiH, na osnovu važećih propisa i uz saglasnost Parlamenta Federacije BiH. Program donosi Vlada Federacije BiH u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu zakona.

Sažetak

Ovaj Program povezan je sa drugim aktivnostima koje se dešavaju u elektroenergetskom sektoru što uključuje:

- Funkcionisanje Regulatorne komisije u zakonima predviđenom obimu, posebno u pogledu neovisnosti i stvaranja pretpostavki za otvaranje tržišta električne energije i odvajanja reguliranih i tržišnih djelatnosti,
- Modernizacija i prestrukturiranje rudnika uglja.

Ključne promjene i obaveze koje proizilaze na osnovu odredbi Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH koje će biti obuhvaćene ovim programom su:

- **Funkcionalno razdvajanje** svih djelatnosti što podrazumjeva:
 - Računovodstveno razdvajanje svih djelatnosti što znači odvojeno vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje i objavljivanje odvojenih finansijskih izvještaja po djelatnostima i
 - Razdvajanje poslovnog upravljanja što znači odvojeno upravljanje (razdvojeno i nezavisno ostvarivanje međusobnih komercijalnih interesa), razdvajanje upravljačke strukture (lica u upravljačkoj strukturi jedne djelatnosti ne mogu biti u upravljačkoj strukturi vertikalno integrisanog društva) i izbjegavanje konflikta interesa (lica zaposlena u jednoj djelatnosti ne mogu obavljati poslove u drugoj djelatnosti).
- **Pravno razdvajanje i neovisnost** za djelatnost distribucije (pravni oblik, organizacije i donošenja odluka).
- **Računovodstveno razdvajanje djelatnosti snabdijevanja na regulisano i tržišno snabdijevanje.**

Ovi zahtjevi znače da je osim računovodstvenog razdvajanja, potrebno i razdvajanje poslovnog upravljanja za sve djelatnosti (proizvodnja, distribucija, snabdijevanje, trgovina i ostale djelatnosti).

Dodatno, u slučaju djelatnosti distribucije, promjene moraju biti još veće, odnosno, potrebna je još veća nezavisnost koja uključuje i pravni oblik, to znači da će postojeća elektroprivredna preduzeća formirati zavisna društva koja će obavljati djelatnost distribucije i imati status operatora distributivnog sistema.

Prestrukturiranje elektroprivrednih preduzeća je planirano u više faza pri čemu prva faza odgovara realizaciji osnovnih zahtjeva utvrđenih Zakonom o električnoj energiji u Federaciji BiH (računovodstveno i upravljačko razdvajanje djelatnosti i formiranje preduzeća za

Distribuciju-ODS). Vremenski okvir za ovu fazu utvrđen je tako da je harmoniziran sa zahtjevom implementacije direktive, odnosno otvaranja tržišta za sve kupce do 1.1.2015. godine.

Druga faza podrazumjeva potpunu implementaciju i zaživljavanje u praksi računovodstvenog i upravljačkog razdvajanja uz primjenu transfernih cijena između djelatnosti unutar elektroprivrednih preduzeća. Tokom ove faze bi se nastavio proces modernizacije i poboljšanja poslovanja rudnika uglja pojedinačno, smanjenje broja zaposlenih i realizaciju ulaganja.

Istovremeno, elektroprivredna preduzeća bi uradila dodatne analize i, na osnovu njih, donijele odluke u vezi formiranja preduzeća za elektroprivredne djelatnosti, i u pogledu prestrukturiranja djelatnosti rudarstva, vodeći računa o odabranom statusu djelatnosti proizvodnje i budućim potrebama zamjenskih kapaciteta u termoelekttranama.

Ovisno od analiza i navedenih odluka u ovoj fazi, a uz prethodnu saglasnost Vlade FBiH, pristupilo bi se implementaciji odluka što predstavlja treću fazu Programa.

Faza 1 – Računovodstveno i upravljačko razdvajanje djelatnosti

Faza 1 je prvi korak ka novom uređenju sektora i reorganizaciji elektroprivrednih preduzeća. Tokom ovog perioda koji će trajati do kraja 2014. godine, elektroprivredna preduzeća će, u skladu sa Zakonom o električnoj energiji u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 66/13) i Direktivom 2009/72/EC o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržišta električne energije, izvršiti funkcionalno razdvajanje koje uključuje:

1. razdvajanje računa u internom računovodstvu vertikalno integrisanog društva na način da:
 - 1) odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i trgovine električnom energijom,
 - 2) odvojeno vodi poslovne knjige i računovodstvo za druge neelektroprivredne djelatnosti koje obavlja,
 - 3) sačini i objavi odvojene finansijske izvještaje (bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o novčanim tokovima) i druge izvještaje za svaku elektroprivrednu djelatnost i neelektroprivrednu djelatnost odvojeno, a u skladu sa propisima kojim se uređuje računovodstvo i revizija i
 - 4) obezbjedi nezavisnu reviziju finansijskih izvještaja
2. Razdvajanje poslovnog upravljanja s ciljem:
 - 1) obezbjeđenja odvojenog poslovnog upravljanja različitim elektroprivrednim djelatnostima kojim se obezbjeđuje razdvojeno i nezavisno ostvarivanje međusobnih komercijalnih interesa,
 - 2) obezbjeđenja uslova da lica koja su u upravljačkoj strukturi u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu biti članovi u upravljačkoj strukturi vertikalno integrisanog društva,

- 3) obezbjeđenja uslova da lica zaposlena u jednoj elektroprivrednoj djelatnosti ne mogu obavljati poslove u drugoj elektroprivrednoj djelatnosti.

Tokom Faze 1 elektroprivredna preduzeća će računovodstveno razdvojiti sredstva i obaveze različitih djelatnosti – proizvodnje, distribucije, snabdijevanja, trgovine i sporednih djelatnosti, usvojiti nove organizacije i alocirati zaposlene i izmijeniti statute i druge interne akte.

U cilju potpunog računovodstvenog razdvajanja biće uspostavljen model transfernih cijena između djelatnosti unutar elektroprivrednih preduzeća.

U drugom dijelu ove faze elektroprivredna preduzeća će pripremiti neophodne dokumente i odluke za formiranje i registraciju preduzeća za djelatnost distribucije električne energije koja će biti u vlasništvu elektroprivrednih preduzeća i koja u obavljati funkciju Operatora distributivnog sistema i biti nadležni za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvoj distributivnog sistema a koja obavezno posjeduju dozvolu-licencu za obavljanje djelatnosti distribucije.

Elektroprivredna preduzeća su dužna pravovremeno dostaviti Regulatornoj komisiji za energiju u Federaciji BiH (FERK-u) zahtjeve za prenos licenci za djelatnost distribucije. Početak rada novoformiranih distributivnih preduzeća je 01.01.2015. godine.

Elektroprivredna preduzeća su dužna da, u skladu sa Zakonom o električnoj energiji u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 66/13) i Direktivom 2009/72/EC o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržišta električne energije, osiguraju nezavisnost Operatora distributivnog sistema na način da:

1. Operator distributivnog sistema koji je u njihovom sastavu, funkcioniše nezavisno u pogledu svog pravnog oblika, organizacije i donošenja odluka, od drugih djelatnosti koje se ne odnose na djelatnost distribucije.
2. Nezavisnost Operatora distributivnog sistema, ne uključuje obavezu da se vlasništvo nad sredstvima distributivnog sistema odvoji od vertikalno integriranog poduzeća.
3. Nezavisnost Operatora distributivnog sistema se osiguravaju na način da:
 - 1) članovi uprave Operatora distributivnog sistema ne smiju učestvovati direktno i indirektno u upravljanju u drugim elektroprivrednim djelatnostima elektroprivrednog vertikalno integrisanog društva,
 - 2) primjenom odgovarajućih mjera obezbjediti nezavisnost, profesionalnost i odgovornost u radu članova uprave,
 - 3) Operator distributivnog sistema ima pravo nezavisnog odlučivanja o sredstvima potrebnim za pogon, održavanje i razvoj distributivnog sistema.
4. Nezavisnost Operatora distributivnog sistema ne odnosi se na pravo elektroprivrednog vertikalno integrisanog društva da Operatoru distributivnog sistema odobrava godišnji finansijski plan i postavlja ili određuje granice zaduženosti. Odobreni finansijski plan treba da omogući normalno funkcioniranje distribucijskog sistema.
5. Vertikalno integrisano društvo nema pravo da Operatoru distributivnog sistema daje uputstva u vezi tekućeg poslovanja i odlučuje o investicijama u distributivni sistem koje ne premašuju uslove iz odobrenog finansijskog plana.

Paralelno, JP Elektroprivreda BiH će ažurirati i donijeti pojedinačne planove modernizacije i prestrukturiranja za svaki rudnik i nadzirati realizaciju tih planova.

Tokom ovog perioda Vlada Federacije BiH, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i FERK će donijeti podzakonske akte utvrđene zakonom. Nadležna ministarstva će izvršiti analize i pripremiti prijedloge ili inicijative za izmjene ključnih zakona, kao što su Zakon o javnim preduzećima i Zakon o javnim nabavkama, koje su neophodne za implementaciju zahtjeva za računovodstveno i upravljačko razdvajanje i neovisnost djelatnosti, funkcionisanje nabavki između povezanih društava i funkcionisanje tržišnih djelatnosti u konkurentskom okruženju. Ove aktivnosti će biti realizirane tako da izmjene zakona budu donešene najkasnije do kraja 2014. godine.

FERK će tokom ovog perioda donijeti akt kojim će biti definiran završetak prelaznog perioda i pitanje deregulacije proizvodnje u smislu odredbi zakona.

Faza 2 – Komercijalizacija i dodatne analize

Tokom ove faze djelatnosti će funkcionirati potpuno računovodstveno i upravljački razdvojeno. U potpunosti će zaživjeti primjena transfernih cijena između djelatnosti unutar elektroprivrednih preduzeća. Operatori distributivnog sistema će raditi kao zasebna preduzeća, operativno i upravljački neovisna od vladajućeg društva.

Istovremeno svaka djelatnost će djelovati kao da je komercijalno društvo u mjeri u kojoj to bude moguće, raditi na racionalizaciji poslovanja s ciljem pripreme za poslovanja u dereguliranom okruženju što uključuje rast produktivnosti i konkurentnosti, te ispuniti obaveze utvrđene zakonom, podzakonskim aktima i licencama za djelatnosti.

Kako bi se poboljšala efikasnost u svakodnevnom poslovanju i produktivnost bilo koje djelatnosti biće im dati određeni stupanj samostalnosti kako bi mogla upravljati operativnim poslovanjem.

Elektroprivredna preduzeća, kao vladajuća društva, i njihovi organi će reducirati operativne odgovornosti za djelatnosti proizvodnje, snabdjevanja i trgovine, ali će nastaviti obavljati korporativne funkcije za potrebe djelatnosti i zavisnih društava, te usmjeriti svoje djelovanje na strateška pitanja, razvoj, kapitalne investicije, nove djelatnosti, donošenje planova i utvrđivanje ciljeva, te nadzor nad poslovanjem djelatnosti i zavisnih društava.

I tokom ove faze biće nastavljen proces modernizacije i poboljšanja poslovanja rudnika uglja.

Istovremeno, elektroprivredna preduzeća će uraditi dodatne analize uvažavajući stečena iskustva i efekte do tada urađenog prestrukturiranja, vodeći računa o statusu deregulacije i zaživljavanja tržišta, pravnom i regulatornom okviru i ulasku konkurencije, te na osnovu toga, donijeti odluke u vezi formiranja zavisnih društava za elektroprivredne djelatnosti

proizvodnje i snabdjevanja. Također, donijeti će odluke u pogledu prestrukturiranja djelatnosti rudarstva, vodećipri tome računa o odabranom statusu djelatnosti proizvodnje i budućim potrebama zamjenskih kapaciteta u termoelektranama.

Navedene odluke sa razrađenim planom implementacije će biti odobrene od strane Vlade FBiH.

Faza 3 – Korporatizacija

Tokom ove faze biće implementiran plan odobren u prethodnoj fazi. Ovisno od Odluke iz faze 2. Mogu biti formirana nova zavisna društva za sve ili pojedine djelatnosti.

U ovoj Fazi bi se, na nivou elektroprivrednih preduzeća, u skladu sa ranije donesenim odlukama, donijela potrebna dokumenata za formiranje i rad novih zavisnih društava za proizvodnju, snabdjevanje.

Djelatnost trgovine koja uključuje i upravljanje proizvodnim portfoliom elektroprivreda kao balansno odgovorna strana bi ostala na nivou vladajućeg društva u odgovarajućem organizacijskom obliku.

Takođe u ovoj fazi pristupilo bi se registraciji novih zavisnih društava.

Na kraju Faze 3 sa radom otpočinju novouspostavljena zavisna društva.

Faza I

KONCERN

JP ELEKTROPRIVREDA BiH d.d.

UPRAVA EP BIH

Funkcija
potpore

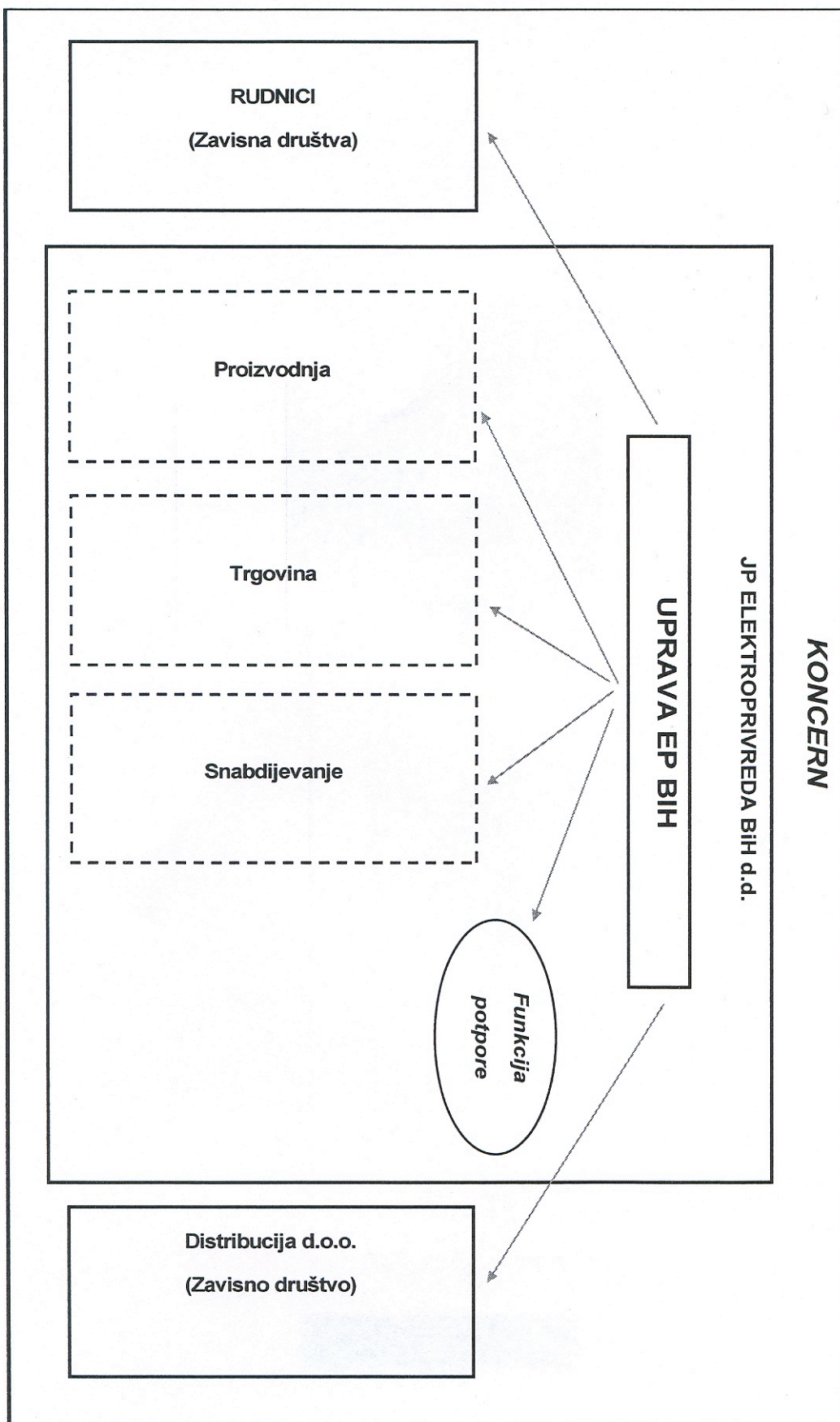
Proizvodnja

Trgovina

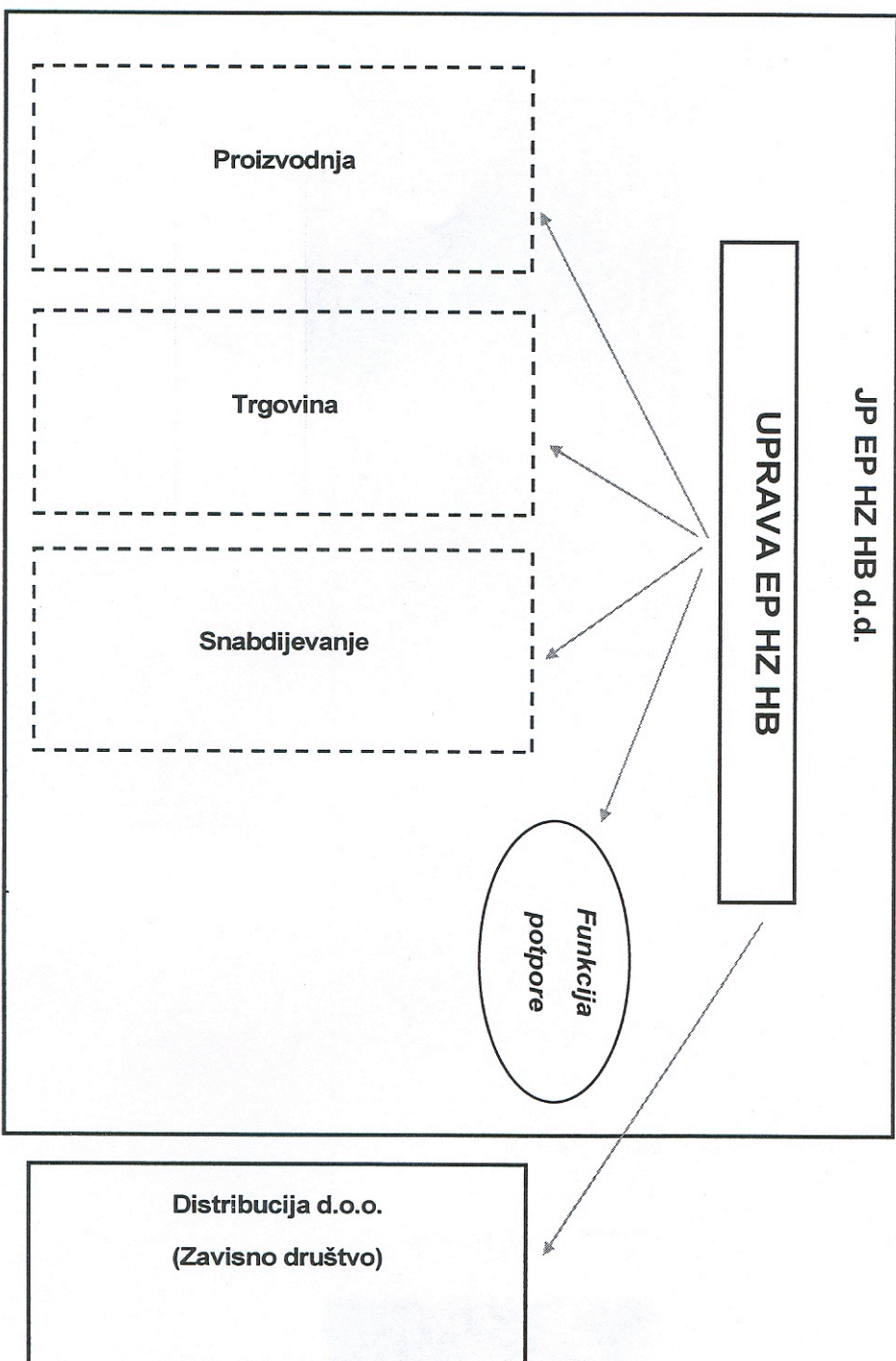
Snabdijevanje

RUDNICI
(Zavisna društva)

Distribucija d.o.o.
(Zavisno društvo)

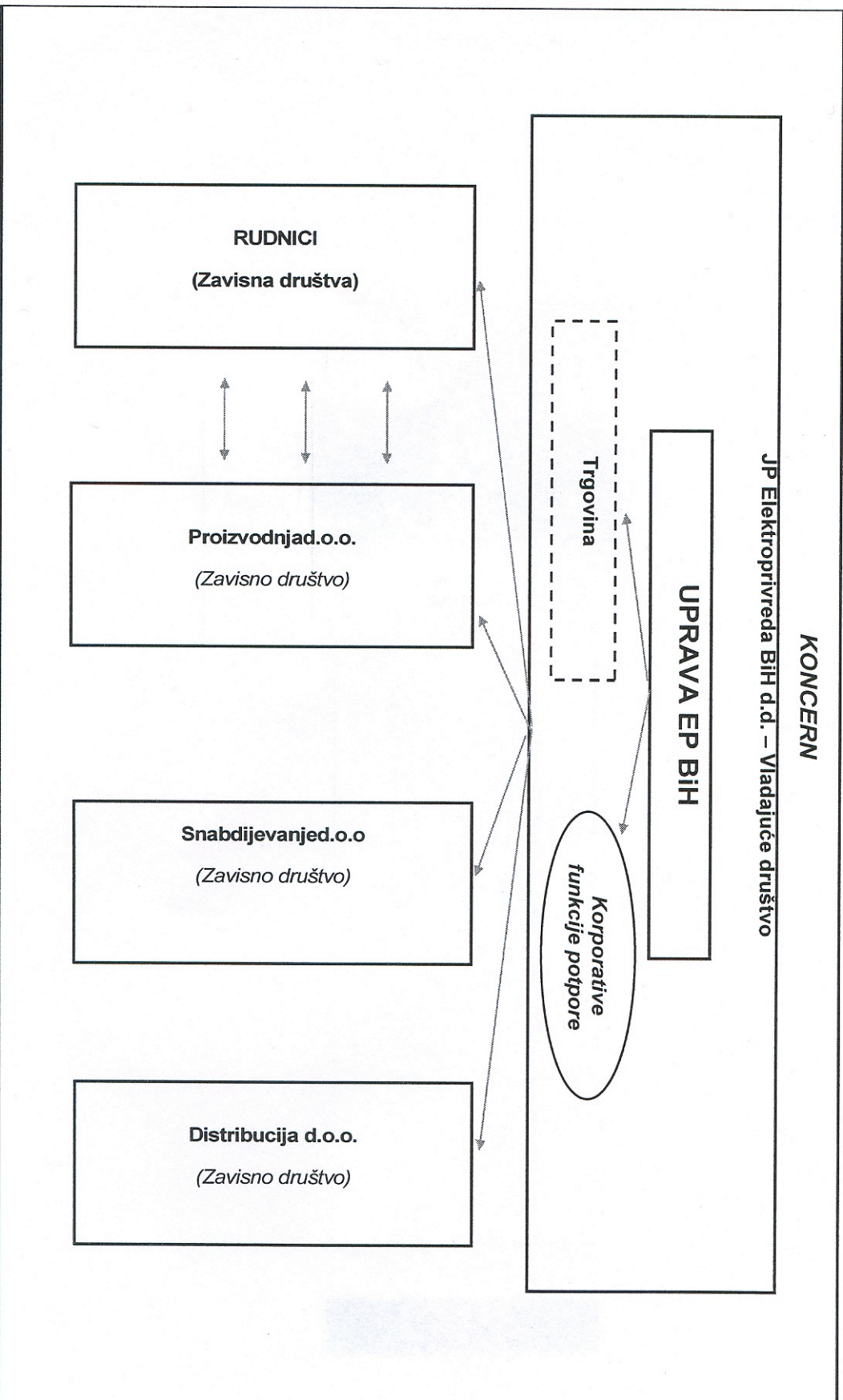
Faza I

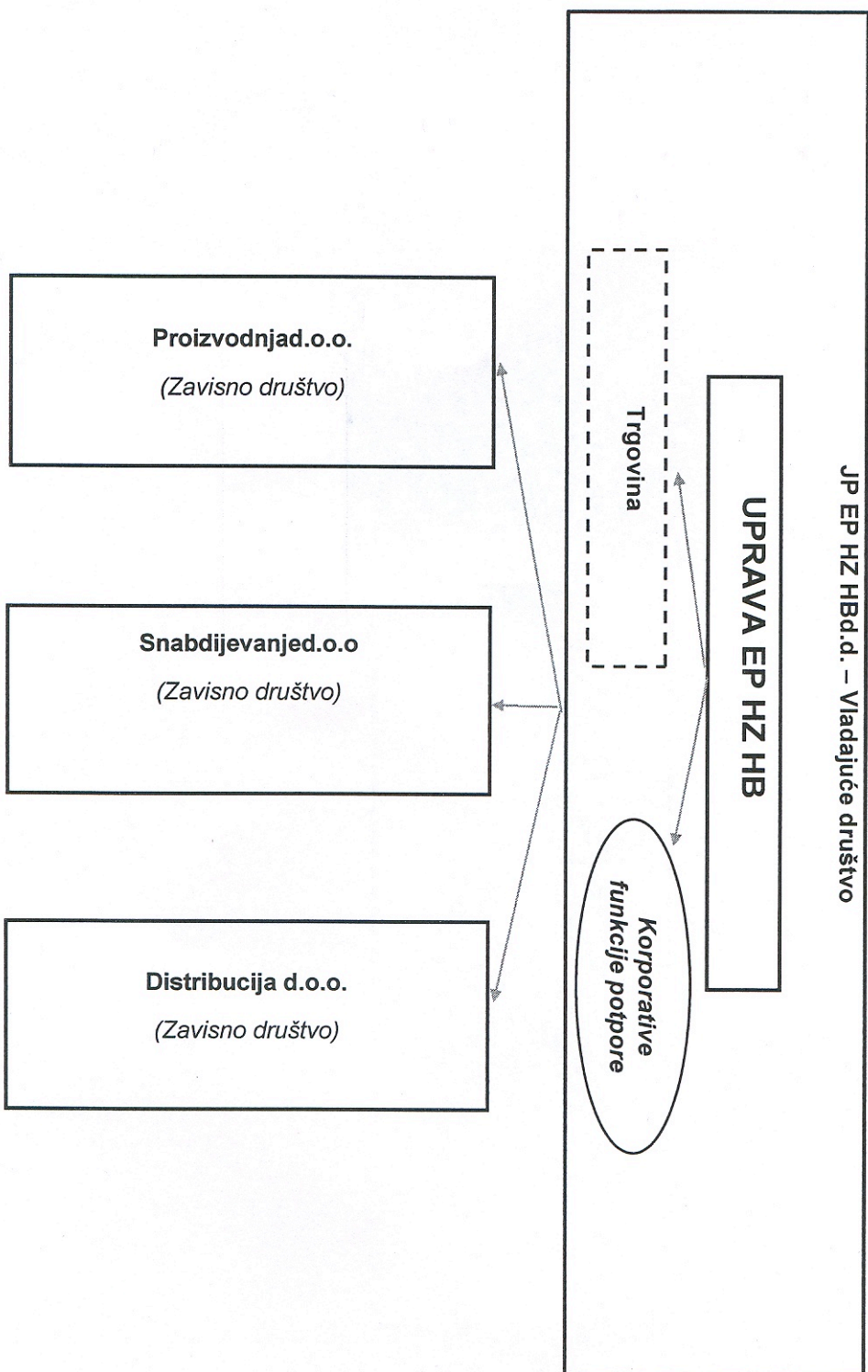
Faza II

KONCERN

JP Elektroprivreda BiH d.d. – Vladajuće društvo

Faza II

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
GOVERNMENT

Na osnovu člana 19. stav 2. Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i člana 114. stav 2. Zakona o električnoj energiji („Službene novine Federacije BiH“, broj: 66/13), na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 101. sjednici, održanoj 06.03.2014. godine, donosi

**ODLUKU
O DONOŠENJU PROGRAMA PRESTRUKTURIRANJA ELEKTROENERGETSKOG
SEKTORA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

I.

Ovom odlukom donosi se Program prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Program prestrukturiranja).

II.

Program prestrukturiranja iz tačke I. je sastavni dio ove odluke.

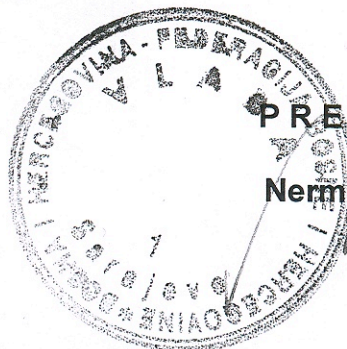
III.

Zadužuje se Generalni sekretarijat Vlade Federacije Bosne i Hercegovine da Program prestrukturiranja iz tačke I. ove odluke dostavi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine radi razmatranja i davanja saglasnosti.

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a početak će se primjenjivati kada Parlament Federacije Bosne i Hercegovine da saglasnost na Program prestrukturiranja iz tačke I. ove odluke.

V. broj: 350 /2014
06.03.2014. godine
Sarajevo

PREMIJER

Nermin Nikšić

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
GOVERNMENT

Na temelju članka 19. stavak 2. Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i članka 114. stavak 2. Zakona o električnoj energiji („Službene novine Federacije BiH“, broj: 66/13), na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 101. sjednici, održanoj 06.03.2014. godine, donosi

**ODLUKU
O DONOŠENJU PROGRAMA PRESTRUKTURIRANJA ELEKTROENERGETSKOG
SEKTORA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

I.

Ovom odlukom donosi se Program prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Program prestrukturiranja).

II.

Program prestrukturiranja iz točke I. je sastavni dio ove odluke.

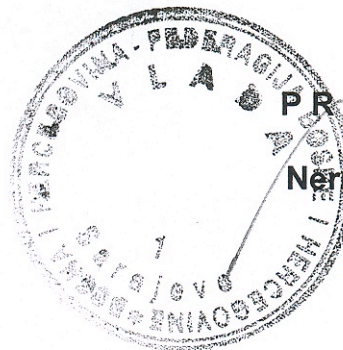
III.

Zadužuje se Generalno tajništvo Vlade Federacije Bosne i Hercegovine da Program prestrukturiranja iz točke I. ove odluke dostavi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine radi razmatranja i davanja suglasnosti.

IV.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“, a početak će se primjenjivati kada Parlament Federacije Bosne i Hercegovine da suglasnost na Program prestrukturiranja iz točke I. ove odluke.

V. broj: 350 /2014
06.03.2014. godine
Sarajevo

PREMIJER
Nermin Nikšić

На основу члана 19. став 2. Закона о Влади Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06) и члана 114. став 2. Закона о електричној енергији („Службене новине Федерације БиХ“, број: 66/13), на приједлог Федералног министарства енергије, рударства и индустрије, Влада Федерације Босне и Херцеговине, на 101. сједници, одржаној 06.03.2014. године, доноси

ОДЛУКУ
О ДОНОШЕЊУ ПРОГРАМА ПРЕСТРУКТУРИРАЊА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ
СЕКТОРА У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I

Овом одлуком доноси се Програм реструктурирања електроенергетског сектора у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Програм реструктурирања).

II

Програм реструктурирања из тачке I је саставни дио ове одлуке.

III

Задужује се Генерални секретаријат Владе Федерације Босне и Херцеговине да Програм реструктурирања из тачке I ове одлуке достави Парламенту Федерације Босне и Херцеговине ради разматрања и давања сагласности.

IV

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеним новинама Федерације БиХ“, а почет ће се примјењивати када Парламент Федерације Босне и Херцеговине да сагласност на Програм реструктурирања из тачке I ове одлуке.

В. број: 350 /2014
06.03.2014. године
Сарајево

